

Asia: VN/19726/2023

Vammaispalvelulain voimaantulon siirtäminen

Lausuntopyyntö

Lausunnonantajan organisaatio

Järjestö

Kannatatteko uuden vammaispalvelulain voimaantulon siirtämistä ajankohdasta 1.10.2023 uuteen ajankohtaan 1.10.2024?

Ei

Halutessanne voitte antaa tiiviit perustelut vastaukselle:

Uutta vammaispalvelulakia on odotettu pitkään. Uudistusta valmisteltiin yhteistyössä eri vammaisryhmiä edustavien vammaisjärjestöjen kanssa. Myös eduskuntakäsittelyn aikana kuultiin laajasti eri tahoja ja eduskunta hyväksyi lain yksimielisesti valiokunnan tekemien muutosten mukaisesti. Eduskunnan juuri hyväksymän lain uudelleen avaaminen ei ole hyvää hallintoa.

Laki sisältää useita hyviä ja odotettuja muutoksia, joiden toteutumista lain uudelleen avaaminen voi vaarantaa.

On totta, että viime metreillä tehtyjen muutosten myötä laki on osaltaan tulkinnanvarainen ja epäselvä. SOSTE katsoo kuitenkin, että toimeenpanoa voidaan selkeyttää esim. Sosiaali- ja terveysministeriön erillisellä ohjeistuksella. SOSTE kannattaa esityksessä olevaa kolmatta vaihtoehtoa, jonka mukaan uusi vammaispalvelulaki tulisi voimaan, kuten alun perin on tarkoitettu ja lain toteutumista seurattaisiin sekä muutostarpeita arvioitaisiin huolella tehtävän seurannan perusteella. Kuten esityksessä todetaan, tarvittavia muutoksia olisi tämän jälkeen tietoon perustuen helpompi arvioida.

SOSTE ymmärtää esityksen taloudelliset perusteet. Heikoimmassa asemassa olevien palvelut ei saa kuitenkaan olla säästökohde. Hyvinvointialueiden resurssit vammaispalveluiden toteuttamiseksi on

turvattava. SOSTE korostaa, että vammaispalvelulaki on toissijainen erityislaki. Se minkä lain perusteella palvelut myönnetään, tulee perustua tarpeeseen, ei diagnoosiin, eikä palveluiden maksullisuuteen tai maksuttomuuteen.

Mikäli päädytään lain voimaantulon siirtämiseen, siirto vuoden 2025 alkuun on tarkoituksenmukaisempi vaihtoehto. Näin vammaispalvelulaki tulisi voimaan kokonaisuudessaan samaan aikaan 1.1.2025. SOSTE korostaa, että voimaantuloa siirrettäessä tulee lakiin tehtävät mahdolliset muutokset valmistella huolellisesti yhteistyössä laajasti lain kohderyhmiä edustavien järjestöjen kanssa.

Kiiskinen Päivi
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry